

1. Poemat heroikomiczny – charakterystyka gatunku na przykładzie *Monachomachii* Ignacego Krasickiego

1. 1. Cele lekcji

1. a) Wiadomości

Uczeń:

- wie, co to jest poemat heroikomiczny,
- wie, co to jest parodia,
- wie, na czym polega krytyczny ogląd rzeczywistości w satyrze,
- zna historię zgromadzeń i reguły życia monastycznego karmelitów bosych i dominikanów,
- zna utwór *Monachomachia* Ignacego Krasickiego.

2. b) Umiejętności

Uczeń:

- odnajduje i przytacza elementy parodystyczne i satyryczne w poemacie heroikomicznym,
- omawia wymowę utworu *Monachomachia* – odpowiada na pytanie, czemu ma służyć parodia.

2. 2. Metoda i forma pracy

Metoda sprawdzająca: uczniowie odpowiadają na pytania w oparciu o samodzielnie przygotowane wiadomości.

Metoda praktyczna: uczniowie analizują dzieło literackie.

Metoda poszukująco-problemowa: refleksja nad wymową utworu.

3. 3. Środki dydaktyczne

1. *Monachomachia* Ignacego Krasickiego.
2. Słownik terminów literackich.
3. Słownik języka polskiego.

4. 4. Przebieg lekcji

1. a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel sprawdza wiadomości uczniów dotyczące poematu heroikomicznego. Uczniowie

na podstawie wcześniej przygotowanych notatek i samodzielnie zdobytych informacji charakteryzują gatunek. Wyjaśniają własnymi słowami, na czym polega parodia. Czytają definicję pojęcia ze słownika terminów literackich. Najważniejsze punkty zapisują w zeszytach.

2. b) Faza realizacyjna

Uczniowie przypominają treść poematu *Monachomachia*.

Jeden z uczniów w formie wcześniej przygotowanej notatki przedstawia zakon karmelitów bosych i dominikanów; nauczyciel ewentualnie uzupełnia wiadomości oraz podaje informacje dotyczące życia monastycznego w Polsce w 2. połowie XVIII wieku.

Uczniowie opisują życie mnichów zarysowane w poemacie Krasickiego, wskazują na sprzeczności pomiędzy utrwalonym w świadomości czytelnika, a przez to oczekiwanym obrazem, a przedstawieniem życia monastycznego w utworze. Zastanawiają się, jaki efekt chciał osiągnąć autor poprzez takie zderzenie.

Uczniowie wyjaśniają własnymi słowami, jak rozumieją pojęcie: satyra. Przytaczają definicję terminu ze słownika języka polskiego.

Uczniowie wskazują na elementy parodystyczne i satyryczne w *Monachomachii*.

3. c) Faza podsumowująca

Uczniowie wspólnie z nauczycielem poszukują odpowiedzi na pytanie o wymowę utworu. Czy jest nią zdemaskowanie obłudy przepelniającej życie zakonne? Czy może ogólniej, wskazanie na wady i słabości ludzkiego charakteru?

5. 5. Bibliografia

1. Krasicki I., *Poematy*, oprac. Z. Goliński, Ossolineum, Wrocław 1998.
2. *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, pod red. J. Krzyżanowskiego i C. Hernasa, PWN, Warszawa 1985.
3. *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego, Ossolineum, Wrocław 2000.
4. *Uniwersalny słownik języka polskiego*, pod red. S. Dubisza, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.

6. 6. Załączniki

brak

7. 7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. 8. Uwagi do scenariusza

Lekcja ma charakter teoretyczny i praktyczny. Pierwsza część zajęć będzie omówieniem

gatunku poematu heroikomicznego i związanych z nim pojęć (satyra, parodia). Natomiast druga część poświęcona zostanie analizie treści *Monachomachii* i zakończona dyskusją na temat wymowy dzieła.